

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
háshoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

26. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 164. sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

Székesfejérvár

1874-ik második félévi folyamára.

Előfizetési ár:

Julius—decemberi félévre . . . 2 frt.

Julius—septemberi 1/2 évre . . . 1 frt.

Lapunk a megyei és városi hatóság közlönye is levén, mindkét hatóság fontos közleményeit hozza s annak mind szellemi, mind anyagi érdekeit kiválólag képviseli. Főleg figyelmeztetjük a megyei községeket, hogy jelenleg egyedül lapunk van a megyei hatóság által engedélyezve: miszerint azt a községek a nélkül, hogy az a megye hatóság által számadásaikban nehézményeztetnék — járat-hatják: épen e tekintetből is nagyobb pártolásra számítunk.

Bizalommal hívjuk fel lapunk fél és negyedéves előfizetőit, kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy ez által a lapküldésében fenakadás történjék.

Előfizetési pénzek beküldésére ajánljuk a postautalványokat, melyek bérmertesítése csak 5 krba kerül.

Tisztelettel a

„Székesfejérvár”

kiadó-hivatala.

Iparunk érdekében.

(Vége.)

A nemzet jövőjére nézve egyáltalában tönkrevetőnek s veszélyesnek lehet tekinteni, az idegen társulatokkal létesített s minduntalan felmerülő erdő s kőszénbánya eladási üzleteket. — Hogy mily kincs rejlik erdeinkben s kőszéntelepeinkben: azt mindkét cikk napontai drágulása tanúsítja. Még ezelőtt 8 évvel a Vértesben 4 frt. volt a fa öle, ma ugyanazon minőségűért 12, de sőt néha 16 frtot is kell fizetni. A szén is drágul, bár a vasutak szaporulata, új telepek feltárása, egyszóval a concurrentia nagyobbodása folytán csökkennie kellene az árnak. — Igen, ha a naponkénti nagyobb-nagyobb fogyasztás s a behozatal csökkenése az árt fel nem szöktetné. Eddigél a világ legnagyobb kőszéntelepeit az Angolországiak voltak elismerve; — a termény kitűnő minősége, a feltárás s szállítás olcsósága versenyképessé tette mindenütt; annyira, hogy a hazai pécsi telepet a helyszínén leveré, olcsóbban adván jobb minőségű termelvényét a mohácsi rakparton mint amaz. Ma azonban a verseny megszűnt, mert az angolok kezdik belátni, hogy míg egyfelől igaza van Liebig bárounak, miként „a civilizatio nem egyéb, mint erőkimelés, — Angolország ereje köszönében rejlik,“ ha azt nem akarják miként erejük csökkenjen, a civilizatio nálok ismét oda süllyedjen vissza, honnét a kőszén kiemeli, hogy jövő lakosai a telepek végkimerülése következtében ismét halászat s vadászatból legyenek kénytelenek élni: a nagymérvű külföldre szállítással alább kell hagyniok s fekete gyémántjait, a mennyire lehet megkímélni.

Magyarország széntermelése még rohamosb fej-

lődési folyamot mutat, mint az angol. Mert itt míg 1856-ban csak 4.800.000 mázsa termeltetett, 67-ben már 13 millióra, 71-ben pedig 26 millióra rugott az eredmény.

Pedig széntermelésünk még számtalan akadálylyal küzd. A külföldi széntet még olcsóbban szerezhetjük meg, mint a hazait. A köflachi-szén Fejérvárra szállítva kevesebbe jő, mint akár a suri, akár a zsemlédi, akár a szápári, mert ezek nincsenek a vasuti összeköttetés vonalába. De ott van a pécsi, petroszeni, salgó-tarjáni; mivel ezek sem fedezik a termelési költségeket: mivel ugy az állam, mint a birtokos társulatok veszteségre dolgoznak mellettök, minduntalan felhangzik a jelszó: el kell őket adni!

Axiomo lett nálunk: az állam rossz gazda, mert mezőgazdaságaiból nem bir annyit bevenni, mint a magános, el kell tehát a mezőgazdaságokat adni! Az állam rossz iparos, mert ime ipartelepeire, — teszem a diósgyőri vashámorra — minduntalan ráfizet; el vele, ezt is el kell adni, csakhogy hasznot hajtson. Az állam rossz ász: mert ugy fém-, mint szénbányáitól haszna nincs, minek vesződjünk velök, adjuk által a magas termelésnek, adjuk el. Rosz erdősz: mert ott se bir hasznot mutatni, míg a bérlő maga is meggazdagszik, az államnak is busásan fizet, adjuk el az erdőt, vagy legalább adjuk bérbe, csak az állam szabaduljon meg tőle.

Ezen fejtegetésekből világos, hogy az állam kormányának, már csak hitele fentartása szempontjából is azon kell iparkodnia, hogy jobb gazdasági, ipari, bányászati ügykezelés által e téren is ügyességének adja jelét s növelje maga iránt a polgároknak e bizalmat; nálunk, a mi specialis viszonyaink közt továbbá e czélon kívül azon másik missió is jár e fel-

TÁRCZA.

A vetélytársak.

— Kisvárosi humoreszk. —

(Vége.)

A gyönyörű tavaszi est egész pompájában terjeszté ki szárnyait, hogy vele a földet betakarja, mint az anyatyúk kised csirkéit. — Az ég tele volt apró csillagokkal. A hold ezüst léghajóként lebegett a föld felett, ezüst sugarai költői világot terjesztének; csak olykor olykor legyinté meg az enyhe zefir a fák leveleit. Egyszóval, pompás idő volt ábrándozni.

Surányi a coupé ablakán kikönyököltve, belebámult az ezüstös holdba és ugy elmerengett, mint valami vad poéta.

Igy jutott haza; a mint megérkezett, egy bérkosiba veté magát és egyenesen lakására hajtatott.

Szobájába térve, fáradtan dőlt egy pamlagra. Természetesen újra Seraphin jutott eszébe, és százsor elmondá szive legédesebb gondolatát, a nélkül, hogy száját felnyitotta volna. Ez ama titkos érzemény, melynek neve: — a szerelem.

A szerelem! melybe a teremtő egész hatalmát önté, ... melynek hatása alatt csak azért ismerjük az élet milliónyi keservét, hogy gyönyörét annál inkább érezzük; ... mely olyan mint a haldokló láng, hogy kialakása előtt lobog legmagasabban és vet legnagyobb

árnyat maga körül; ... mely lassanként emészt, egyszerre megsemmisít és mely gyönyörködtet és boldogít! — Tessék elhinni, hogy ugy van.

Egy órát ütött éjjel után a torony vastagabb szavu harangja.

— Irok neki szerelmes levelet! szölt határozott hangon Surányi, még pedig nagyobb hatás kedvéért fenszóval.

Ezen elhatározás után íróasztalához ült, s érzelmeit válogatott szavakkal önté egy rózsaszínű papi rosra; a levelet átolvasta, felkaczagott, ledobta a tollat és a levelet darabokra összetépte. Később újra irt, de a második levél is az első sorsára jutott. Ezután ágyába vetvén magát, jobbra balra forgolódott, hánnya vetette magát; de olyannyira izgatott volt, hogy nem birt elaludni, tehát fölkelte s kikönyökölt az ablakon.

Elmerengett a csillagok fényébe, mig szemé egyiken megállapodott, mely fényesebb volt a többinél.

Igy virrasztotta át az egész éjjel.

Dél tájban kiment az utcára, s a nélkül, hogy tudná mikép betért a templomba. Ott térdre borult, s elkezdett buzgón imádkozni; a mint föltekintett észre vette, hogy a sekrestyés az oltár gyertyáit kezdé gyujtogatni.

E pillanatban ruhasuttogást és lépteket hallott, ösztönszerűleg visszatekintett. Nászmenetet látott közeledni, s a gyertyafényben, melyet az oltár terjesztett, első látásra kivette, hogy Fenyvesi Kálmán karján Seraphint vezet. Seraphin hófehér ruhájában ugy nézett ki, mint az ártatlan boldogság álma; fején myrtus ko-

szoru diszelgett, szép szöke felbomlott hajfürtjei gyűrűztem omlották körül hatyufehérségű vállait; a szelid, vonzó arcz bájait fokozta a koszorúról földig lecsüggő illusio fátyol, s oly jól állott a halvány arcz bájaihoz és fehér ruhájához, mely karsu derekát körülfoltya. A nászkiséret mind ismerősök voltak, s Surányi mindegyik arczán gúnymosolyt látott ellebbenni, midőn őt észrevették.

Mintha villám sujtotta volna, egészen magánkívül volt néhány perczig, midőn magához jött, egész erejét kellett összeszednie, hogy össze ne roskadjon, s tántorgó léptekkel távozott a templomból. Az utcán a lakodalmások bámulására összecsedült kiváncsi néptömeg közül egy élcelődő azt hívén, hogy Surányi is a nászkiséretből való, hangosan ezt a megjegyzést tevte: „De korán berugott, nem hiába lakodalomból jön.“ — Surányi se nem látott, se nem hallott; midőn a szabadba kiért, újra erőt nyert, s elrohant egyenesen a „vörös ökör“höz czimzett vendéglőbe.

Itt keresett magának vigasztalást és fájó sebére balzsamot; a gyógyszer fél messzelyes adagokban kebelezte magát. Szerelmét és izgatottságát borral akará csillapítani, de ez még inkább fokozta. Az előtte álló kiürült palaczkok, felhevült arca eléggé elárulták szokatlan állapotát; s minél többet ivott, annál izgatottabb és szomjasabb lön; egyszerre azonban elkezdett előtte forogni a pohár, azután a kiürült palaczkok, az asztal, a szoba, végre az egész világ forgott körülötte, mintha csak Marosy táncmestertől tanulták volna a kalamajkát.

Ezután öklével egy nagyot ütött az asztalra és így suttozott:

adatok teljesítésével, hogy az ország vagyonát idegen kézre jutni, jövedelmeit külföldre szivárogni ne engedje.

A nemzet szegény! minden eladott nemzeti vagyon potom árért külföldiek kezébe jut, s ha az idegen közénk települ, hozzánk simul, vérünkbe lesz, azon örülhetünk, mert minden magyarrá lett betelepüléssel szaporodik a magyar; de a mint látjuk nemzetünk ily amalgamisáló képességgel nem bír, ritka települt vetkezi le nálunk nemzetiségét, sőt tudvarias természetünkkel fogva mi idomulunk hozzá; a legtöbb pedig csak ideig, óráig tartózkodik nálunk, míg magát megszedte, míg a zsákmánnyal tovább állhat. Elég példa rá a sok külföldi részvénytársulat.

Ily államban, mint a mienk az ipar emelkedését még vádvaokkal is kéne segíteni. — Itt nem a theoria tartozik irányadó lenni, hanem a praxis. Theoretice igen szép, sőt helyes is, hogy a szabadverseny fejleszti leghatalmasabban az ipart; de csak úgy és ott, hol a versenyzők közt a különbség elenyésző csekély. Ép így van a dolog fejletlen, kezdetleges állapotba lévő iparunkra nézve, midőn a fejlett életerős osztrák iparral állítjuk szembe, mely még olcsó tőkét, nemzeti bank segélyét is szögezheti a mi mindenfelől zsarolt, sehol segélyre nem számolható fejletlen iparvállalataink elébe.

Valóban szomorúság fogja el az embert, ha hallja, hogy — csak nem minden nemzeti iparvállalat, pesti malmok, losonci posztógyár vasöntöde, Vidacs gépgyár, stb. stb. elbukott, vagy bukás szélére sodortatott, hát még ha a beszűntetett gyárvállalatokat közvetlen közelebről szemléli. Én csak kívül haladtam el a felhagyott pázmándi, tatai, füzitői, ezéltt néhány évvel virágzott, ma télen vagy mint ezutóbbi tűzér laktanyául szolgáló óriás cukor gyárak mellett, de az egykori pezsgő munkának ma romba heverő nyomai oly leverőleg hatottak rám, mintha magam is részvényes lettem volna bennök. Mi okozta ezen vállalatok bukását? A uyers anyag tuldrágasága nem; mert nálunk a répa mázsájának 30—35 krajczár az ára; míg a cseh gyárosok 1 frt 10-től 1 frt 50 krajczár is fizették. Tehát csakis az üzleti tüke drága kamatai, s a rémitőn felvirágzott direct s indirekt adó, no meg a hol részvényes volt a vállalat, a directio költséges volta stb. stb.

Szaktekintélyek szerint vasunk a legkifünőbbek egyike; megis finomított vasunk a külföldivel nem állja ki a versenyt. Pedig mily roppant összeg vész az által kárba, hogy nyers vasunkat külföldre adjuk el s onnét ugyanazt finomítva huszszoros áron váltjuk vissza. Száz mázsa nyers vas nem ér annyit, mint egy font ugyanabból órarugóvá átváltotatva. Hic Rodus, hic salta! Ezen árkülömbözetet megtakaríthatnánk az országnak, ha — teszem vasiparunkat, míg az a kellő tökély fokára emelkedik, védvámval oltalmaznánk a külföld óriás, tökélyre fejlett ipara ellen; s a számtalan külföldről hoztatott gép helyett, benn az országban készülhetne mind az, a mit a földmivelés s gyáripar igényel.

De ha mindenünket eladjuk a külföldnek, ha a

helyett, hogy bölcséjében levő iparunkat védelmeznék a külföldi elnyomása ellen a jelenben, még inkább a jövőre nézve is, mikorra meglehet, valamely szerencsés közbejött esemény miatt annyira erősül, hogy jelenben szerencséb ellenfeleivel kiállhatná a versenyt, éltető eleme, tápláló anyaemlői az az erdők s kőszénbányáktól is megfosztjuk, —akkor ne várjuk hogy:

Megvirrad még valaha
Nem lesz mindég — a magyarnak éjszaka!

Öreg János.

A „Vörösmartykőr“-ről. *)

— Nyílt levél a szerkesztőhöz. —
(Vége.)

Ha amaz örvendetes szellemi gyarapodás általánosságából, mely a nemzet életének csaknem minden mozzanatánál többé kevésbé élénk lüktetésben nyilvánkozik, megkísérlemi akarnók következtetést vonni városunk szellemi emelkedésére: ezt biztosabban alig tehetünk, mintha ama kör működését s hatását mérlegeljük, mely nálunk ez idő szerint első sorban van vagy helyesebben: volna hivatva az általános művelődés zászlóvivője lenni, s melynek irányát és célját elég világosan s nagyon is hangzatos szavakkal szabják meg az alapszabályok eme legelső tételei: „A köznevelés fejlesztése, a közszellem ébresztése s ápolása, szaktudományi vívmányok s szépművészetek ismertetése s ez érdemben figyelem ébresztés. Az ész s szívnek párhuzamos művelése s ezáltal az egyetemes műveltség színvonalának megközelítésére törekvés.“

E mérlegelés — fájdalommal kell kimondanunk — nagyon szomorú meggyőződésre vezetne, mert nem mást tárna élénk — mint ama tétveg habozás, ama bizonytalan irányu tengés leverűen szomorú képét, mely a Vörösmartykőr életének utóbbi éveit oly kirívólag jellemzi.

Nem akarom t. Szerkesztő ur! sem az ön, sem olvasóink türelmét igénybe venni azzal, hogy a Vörösmartykőr elmúlt dolgainak szellőztetésébe bocsátkozzam. Ez ma már nem volna időszertű, de meg célja sem lehetne. Egész általánosságban azonban kimondok, ki kell mondanom annyit, hogy a Vörösmartykőr nem bír hivatásának tudatásával, vagy a mi talán kifejezésnek helyesebb, de eredménynek még rosszabb: nem látszik azzal birni akarni.

Hosszadalmaság elkerülése céljából csak futólagosan említek fel egy körülményt emez állítás illusztrálására.

Mindnyájunk előtt köztudomású dolog, hogy a helybeli főreáliskola tanári kara, ez alig 5—6 tagból álló kicsiny testület, már évek óta felolvasásokat tart, melyek célja a szaktudományok népszerű modorban való terjesztése s melyek az őszi s téli időszakban hetenként több órán át képesek voltak beédesgetni a város érdeklődő, művelt s épen azért méginkább művelődni akaró közönséget. Sőt — hogy még szembezőköbb legyen a kör pangása — bátor vagyok felhozni, hogy a „kereskedő ifjuság önképzőköré“, e nem oly rég alakult társulat, szintén annyi érdeket tudott kötni rendszeresen megtartott felolvasásaihoz, hogy helyiségeit nem egy ízben csaknem szűkeknök mutatta a tömegesen megjelent hallgatóság élénk rész

*) Lásd lapunk 24-ik számát.

véte. Pedig — habár épen nem akarjuk eme testületeknek sem hatáskörét a valónál szűkebbre vonni, sem tagjainak képességeitől teljes elismerésünket megtagadni — bátran kimondhatjuk azt, hogy a szellemi tér, szellemi eszközök, melyek a Vörösmartykőr rendelkezésére állanak, távolról sem hasonlíthatók össze amazokéival, melyek utóvégre is csaknem kénytelenek, a saját, hivatásszerű pályá szem előtt tartásával, a szakmaiság szűkebb körében mozogni, míg a Vörösmartykőr, tagjainak százakra menő száma mellett, néhány ezer forint évi bevétellel s magában egyesítve a városnak csaknem összes intelligenciáját, sőt a vidéknek is több derék erőit, szabadon s áldásosan működhetnek ama rendkívül tágas keretben, melyet céljainak elérésére, alapszabályainak főnebb idézett hangzatos szavaival önmaga elé szabott.

Ön megfogja nekem engedni t. Szerkesztő ur! hogy kimondjam, miszerint emez áldásos működésnek már évek óta, azt lehet mondani, semmi nyoma s ha a kör továbbra is megegyeztetetők fogja tartani magas hivatásának méltóságával, hogy *ex offo* rendezett gyér felolvasásaira — mint akárhányszor megtörtént — még a felolvasás napján is úgy fogdossa az embereket, kik a kihirdetett „felolvasási és szaválási estélyt“, a majdan utána következő eszem-izsom eme *conditio sine qua non* ját, dülőre segítség: akkor — több, mint valószínű — hogy maga a Vörösmartykőr is — legalább mint *ilyen* — bizonyos enyészetnek indul.

A kör ez év elején újra alakult; változott igazgatósa, új elemeket vett magába választmánya, módosítást nyertek alapszabályai. En e körülményben hajlandó voltam egy életszakra felvillanását látni, mely talán gyújtani fog s a lethargikus testbe elfogja árasztani az élet megelevenítő melegséget; de már-már félek, hogy a kör, mely a méregdrága politikai lapok özöne mellett könyvekre egyetlen fillért sem utalványozott, mely célra pedig a külvárosi ugynevezett „népkörök“ évenként százakat fizetnek, félek, hogy a kör továbbra is befogja érni amaz ösvénnyel, melyen már évek óta bámulatos következetességgel halad.

De végre is, ne csak kárhoztasson ön, hanem tegyen valami javaslatot! — fogja ön fülembe kiáltani t. Szerkesztő ur!

Am legyen.

Üsse fel ön a kör legközelebbi választmányi ülésén az alapszabályokat s tegyen indítványt, hogy a választmány teljes erejéből hasson oda, miszerint az alapszabályok II. szakaszának hat pontjában jelzett „eszközök“, melyek eddigelé nagyrésztben bepókhálósdva sutban pihentek, kerüljenek valahára napfényre s derítsenek világot a kör szellemi életére! Adja isten, hogy úgy legyen! —g—

Válasz

a Székesfehérvári-Figyelő 36-ik számának vezércikkére.

A Székesfehérvári-Figyelőben dr. Persz Adolf neve alatt közölt vezércikk gondolkozóvá teszi az olvasót, vajjon: hogy kérhet dr. Persz Adolf ur szót többek nevében személyes kérdésekben, midőn csakis az ő egyedüli személye ismeretes, mint a Székesfehérvári-Figyelő lap szerkesztője; s mi jögon kérhet dr. Persz Adolf ur személyes kérdésekben szót, mint lapszerkesztő, midőn cikkében a lap szerkesztőkről említést sem tesz, hanem csak a székesfehérvári reál-tanárok panaszát, és ezek nevében a köztörvényhatóság ellen intézett gúnyolódásokat tárgyalja.

— Tehát nem Fenyvesi Kálmán a völegény?

— Hála Istennek nem; ő csak vőfély; szólt Zádorfy és egyszerre eltűnt a mellékszobába, honnét Fenyvesivel együtt visszatért.

Fenyvesi értesült a comédiáról, s barátját következő szavakkal fogadta:

— Lajosom, mi lelt, megbolondultál? Mond, mi lelt ma, mi bajod?

— Semmi.

— Azaz, van valami bajod, de magad sem tudod hogy mi.

— Igazad van, szólt Surányi meglepetéséből felocsudva, az a bajom, hogy veled együtt hoppon maradtam. Azután a váltót darabokra összetépve, szó nélkül távozott.

— Ez megbolondult! szóltak részvétellel, midőn távozott.

Surányi sietett kifelé, s a ki előbb látta, most már nem ismerte volna meg; mintha a legvigább kedélyhangulatban lett volna, elkezdett dudolni egy vig notát:

„Nagy a feje busuljon a ló,
A menyasszony feledni való,
Az vigasztal csak, hogy a komám:
Csak vőfély az ő lakodalmán.“

Láng Sándor.

— Boszút állok!... Fenyvesi meg fogja emlegetni násznapját. Van egy fegyver kezembe, mely boszúm kivételére igen alkalmas: a váltó; melyet három hóval ezelőtt irt alá Fenyvesi. Beperelem őt még ma, most azonban és őt ezer forint erejéig exequáltatni fogom. Hahaha! jó lesz konfektnek a lakodalomra. — Aztán egy jegyzőkönyvet kivágott az asztalra, abból egy gondosan összehajtott váltót kibontott, azt figyelmesen kezdé vizsgálni, miközben arca kárörvendőleg mosolygott.... Épen előtte való nap volt a lejárat határidő.

Gépszertűleg kelt fel helyéről és távozott.

Boszuvágy fogta el egész valóját. Ösztönszerűleg befordult egy melléktuczába, s egy csinos ház előtt megállt. Vidám zenehangok hangzottak az utcára. Itt lakott Palóczy ügyvéd.

Surányi soká állt még ott mélyen elgondolkodva. Egyszerre felegyenesedett, nagyot ütött homlokára, s bement a házba. A mint átlépte a ház küszöbét, egy hosszút és mélyet sóhajtott; agyában a vér sustorgott; izgatott kedélyállapotba a boszuvágy által kissé enyészni indult szerelme újra felkölték lelkében. Most az előszobába lépett, s egy francia négyes vidor zenéje üt meg füleit. De nem sokáig állt ott, midőn a zene elnémult. Most az ajtó felé tartott és hevesen kopogtatott.

A terem egyik részén a zenészek egy új táncdarabra hangolták hangszereiket; a vendégek beszéltek, nevetgéltek, elmélkedtek a nap multságairól. Az

izléssel berendezett és pazar fényvel kivilágított mellékszobában ételekkel és válogatott borokkal terhelt asztal mosolygott a vendégseregére.

A mint megnyílt az ajtó, mindenki élénk kíváncsisággal tekintett oda, s midőn azon Surányit belépni látták, mindenfelől összesugtak, bugtak, mások ismét kisérttek a teremből, majd ismét visszatértek.

Palóczy hivataln vendégét egy mellékszobába vezetvén, ott leültette és nyugtalanul így szólt hozzá:

— Kérem önt, beszélje el idejövételének indokát.

Surányi előadá hosszas bevezetés után, hogy neki a völegény így meg úgy öt ezer forinttal tartozik.

Palóczy azonnal behivatá a völegényt, ki egészen zavarba jött, midőn apósának szigorú tekintetével találkozott.

— Ön mitsem szólt arról, hogy ezen urnak öt ezer forinttal tartozik. — Szólt hozzá határozott kemény hangon az öreg.

— Atyám! — válaszolt a völegény magánkivül, — ne higgye el, mert ezen állítás egy alaváló rágalom.

— Igazán, mondhatom, hogy ön a tetetést művészig érti, — szólt gúnyosan Palóczy, s Surányi kezéből — ki fel sem mert tekinteni és háttal volt fordulva — kivette a váltót és e szavakkal nyujtá át:

— Ismeri ön az aláírást?

— Nem. Nevem Zádorfy Oszkár; itt pedig Fenyvesi Kálmán neve áll.

Surányi meglepetve hátratekintett, s szemet szájat Zádorfyra látva így szólt hozzá bámulva: